



## Българските лекари... и българските пациенти

**Около 2 милиона са сърдечно болните в България. Около 20% от възрастното население знае, че има сърдечно-съдово заболяване. По-малко от 1 милион болни приемат лекарства. За да се намалят усложненията и да бъде удължен живота на болните, е необходимо адекватно, своевременно и оптимално лечение. Освен здравна култура е необходимо и ранно откриване на болестта от лекарите.**

*Българските лекари са (или бяха) добре подготвени, за да се справят своевременно с адекватната диагностика. Те могат (или можеха преди да бъдат затрупани от маса отчетни документи) да се ориентират правилно в статуса на хората, потърсили помощ при тях. А когато имаха съмнение, се консултираха със специалисти. Те можеха да изписват необходимите на пациента лекарства и нямаше терапевтични грешки. Те носеха на раменете си практическата медицина в България. Но през последните месеци се оказаха ограничени в избора на медикаменти и във възможността да се консултират със специалисти. Те дори не могат да изследват своите пациенти, тъй като не разполагат с нужното количество документи за насочване към изследване или консултация. Те са ограничени в избора на подход към своите пациенти. Подготвени са теоретично и притежават уменията да лекуват, ако някой им създаде условия за това.*

*Българските пациенти получават само част от необходимата им диагностика, защото техните лекари имат ограничения в броя и вида на изследванията, които могат да назначат. Те не получават нужната терапия, защото техните лекари са ограничени във възможността да изписват рутинно прилагани лекарства. Те се лекуват с лекарства със съмнителни качества, неотговарящи на световните стандарти. За да бъдат консултирани от специалист, за да бъдат изследвани съобразно познанията на българските лекари и международните препоръки, за да получат различни от евтините медикаменти, те трябва да чакат месеци наред. Това ги инвалидизира, това ограничава техните възможности за нормален живот, това ги потиска и кара да се чувстват различни от пациентите в нормалния свят.*

*Всичко, от което се нуждаят българските пациенти, могат да получат в частните медицински кабинети срещу немалко пари. А не винаги могат да си го позволят. Освен това те са плащали или все още плащат своите осигуровки. Но осигуровките им са малко. Както малки са и техните заплати и пенсии. А лекарствата и изследванията им са скъпи, на цени, близки до тези в нормалния свят. Докато пенсиите и заплатите им са далеч под минимума на същия този нормален свят.*

*Българските пациенти не се лекуват добре. Те знаят, че не се лекуват добре, независимо че българските лекари знаят как да ги лекуват. Българските пациенти трябва да изберат да се лекуват малко по-добре, но да се хранят много по-зле. Или да се лекуват зле за да могат някак си да се изхранват.*

*Българските пациенти са пред кабинетите на своите лекари, на които вярват и са поверили живота си, но българските лекари не винаги могат да им помогнат. Българските пациенти постъпват в болници по спешност, където други лекари ги спасяват, стабилизират и отново изпращат в техния беден свят без възможности за добро лечение. В болниците потвърждават техните диагнози и личните им лекари са удовлетворени, че са установили диагнозата и са препоръчали доброто лечение, което обаче не се прилага, защото пациентите не могат да си доплащат лекарствата.*

*Българските пациенти се лекуват символично и символично намаляват усложненията на заболяванията им и удължението на техния живот. Затова и символично (статистически незначимо) се намалява смъртността от сърдечно-съдовите заболявания (дано не започне отново да нараства!).*

*Българските пациенти страдат. Те виждат наредените скъпи лекарства, които доскоро им помагали, но които вече са непосилни за техния джоб. Те получават други медикаменти, които не винаги постигат ефекта, желан от българските лекари. Българските лекари знаят как да лекуват и какво могат да постигнат. Те са лекували същите тези пациенти през последните години, а някои и в продължение на десетилетия. Пациентите им вярват. Те разбраха, че техните лекари могат да им помогнат, тъй като за кратък период от няколко години те почувстваха резултата от прилаганото им лечение. Но те знаят, че техните лекари са вече силно ограничени в терапевтичните и диагностичните си възможности и затрупани от отчетна документация. Затова и посещенията на българските пациенти при българските лекари започнаха да намаляват. Дано обаче българският пациент не загуби доверието в своя лекар и не пристъпи към вече позабравените принципи на "самолечение" и "лечение от всега".*

**За да успеем да понижим значителната сърдечно-съдова болестност и смъртност в България, трябва за продължителен период от време (години, а не месеци) лекарите да прилагат международните норми за диагностика и лечение на заболяванията, а пациентите системно да провеждат своето лечение до достигане на желаните резултати, потвърдени чрез различни лабораторни изследвания. Когато лекарите установят, че има полза от техните знания, активно ще повишават своята квалификация. Когато пациентите разберат, че има смисъл от системното и адекватно лечение, активно ще търсят помощта на лекарите. И само съвместните усилия на лекари и пациенти ще спомогнат за намаляване на сърдечно-съдовата болестност и смъртност в дългосрочен план.**

**Д-р Борислав Георгиев**  
Главен редактор